

A BME EHBDT NYILATKOZATA

a publikált eredmények felhasználásáról doktori és habilitációs eljárásokban

A tudományos eredmények nyílt hozzáférésű (open access) közlési módjához kapcsolódó új üzleti modell (gyors közlési idő, sok szerkesztő, terjedelmi korlátok megszűnése) és a tudományfinanszírozás által is megkövetelt közlési kényszer magával hozta az etikátlan közlési gyakorlat elszaporodását, veszélyeztetve a tudomány integritását. A tudományos közösség észlelve a problémát megoldásokat keres. A **BME EHBDT 2023 március 30-án elfogadott egy állásfoglalást az etikus kutatás és publikálás alapelveiről**, és az ezen elvek betartásáról hozott intézkedésekről. A fentiekén túl az MTA 2023 októberében állásfoglalást adott ki „Javaslatok a kifogásolható gyakorlatot folytató folyóiratok cikkeinek kezelésére...”, címmel, melynek lényeges eleme, hogy a Norvégiában bevezetett „Norwegian Register for Scientific Journals, Series and Publishers” listában (Norvég lista) leminősített folyóiratokban (0 vagy x besorolással szereplő) megjelent közleményeket az MTA doktori eljárásokban ne fogadják el a minimumkövetelmény teljesítéséhez. Az MTA javasolja továbbá a Doktori Iskoláknak, hogy ezt az eljárást alkalmazzák a doktori eljárásaik során is.

A BME EHBDT egyetértve az MTA állásfoglalásának lényegi elemeivel kiemelten fontosnak tartja, hogy a Műegyetem által adományozott PhD(DLA) fokozatok és habilitációs címek, összességében a BME által jegyzett kutatási eredmények mögött valódi tudományosan megalapozott munkák álljanak. Ezt biztosítandó, a BME EHBDT nyomatékosítja, hogy **az eljárásokban résztvevő testületek (EHBDT, HBDT-k, Bíráló Bizottságok) alapvető feladata a bírálendő munkák tartalmi értékelése**. Ezen értékelés során a scientometriai paramétereknek való megfelelés csak szükséges, de nem elégséges feltétel. Az átfogó tartalmi értékelés, a publikáció háttéranyagainak (szerkesztői levelezés, elsődleges mérési adatok stb.) esetleges vizsgálata különösen azon esetekben fontos, amikor egy adott folyóirat közlési gyakorlatával szemben korábban kifogások merültek fel.

A BME EHBDT osztja az MTA állásfoglalásában szereplő „**Norvég listán**” jelenleg **0 vagy x besorolással szereplő folyóiratokkal** kapcsolatban felmerülő kételyeket. Hasonlóan minden más, a jelzett listán akár szereplő akár nem szereplő, az eljáró testület által kétséges háttérűnek minősített folyóiratban megjelent folyóiratcikkhez, az **ezen folyóiratokban megjelent közlemények is csak akkor számíthatnak be a minimumfeltételek teljesítésébe, ha a cikkben leírtak hitelességét az eljáró testületek valamelyike egy érdemi, tartalmi vizsgálat alapján elfogadta**, és a vizsgálat eredményét az eljárás dokumentációjában rögzítette.

Az eljáró testületek (EHBDT, HBDT-k) a „Norvég listán” megjelölteken túl további folyóiratokat is megnevezhetnek, mint kétes közlési gyakorlatot folytató publikációs fórumot. Az ilyen folyóiratokban megjelent közleményekkel kapcsolatban a „Norvég listán” szereplőkhöz hasonló eljárás alkalmazandó.